

Словничок громадянина

Аналізувати — робити аналіз; досліджувати, вирізняти складові частини.

Архіви — установи, що займаються збиранням, упорядкуванням і збереженням старих документів, закінчених справ, тощо.

Бесіда — розмова, обмін думками.

Бойкот — відмова виконувати певні дії.

Бюджет — план надходження і використання коштів

Вибори — спосіб формування органів влади, тобто обрання громадянами осіб, котрі ухвалюють головні рішення у сфері законодавчої, виконавчої та судової гілок влади.

Виборча система — сукупність правових норм і принципів, що визначає порядок організації й проведення виборів, а також способи підрахунку підсумків виборів.

Виконавча влада — одна з гілок державної влади, функцією якої є управління державою.

Виконавчі комітети — органи, що утворюються на термін повноважень місцевої ради.

Виробництво — діяльність суспільства, спрямована на вироблення товарів для задоволення потреб окремих людей або суспільних груп; безпосереднє виготовлення продукції.

Газета — періодичне друковане видання на великих аркушах паперу, що містить різноманітні матеріали стосовно поточних подій.

Громадська організація — добровільне об'єднання людей з метою задоволення спільних інтересів і потреб, що має відносно стабільну організаційну структуру, порядок вступу в організацію і виходу з неї.

Громадянська ініціатива — форма локальної діяльності, спонтанної колективної самоорганізації громадян на захист своїх інтересів у політичній або економічній галузі.

Громадянська непокора — відмова групи людей виконувати рішення органів державної влади або місцевого самоврядування на знак протесту проти їхніх дій або рішень.

Громадянське суспільство — суспільство громадян, котрі мають невід’ємні права і свободи; сукупність інститутів і відносин, які є наслідком діяльності громадян, спрямованої на задоволення їхніх інтересів і потреб; це політичний союз людей, котрі беруть участь у формуванні органів державної влади, впливають на визначення політики держави і здійснюють контроль над нею.

Громадянськість — інтегрована якість особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціально і юридично дієздатною і захищеною. Вона охоплює знання, переживання і вчинки.

Демократичний — ґрунтований на принципах демократії; той, що здійснює демократію, підтримує принципи демократії.

Демократія — форма управління, політичний лад, за якого верховна влада належить народові.

Депутати — особи, обрані виборцями до представницьких органів держави й місцевого самоврядування.

Дискримінація — обмеження в правах.

Дискусія — широке публічне обговорення певного питання.

Екологія — взаємовідносини між людиною й довкіллям.

Економіка — принципи та способи організації виробництва й розподілу товарів і послуг для задоволення людських потреб; сукупність виробничих відносин, що відповідають певному рівню розвитку продуктивних сил суспільства, панівний спосіб виробництва у суспільстві.

Етнічна меншина — група людей, яка вирізняється за своєю етнічною належністю від більшості населення певного економічного організму (держави).

Загальна декларація прав людини — перший міжнародний правовий документ, прийнятий у 1948 р., що проголосив основні права й свободи людини.

Закон — нормативний акт вищої юридичної сили, що регулює найважливіші суспільні відносини.

Законодавство — система нормативних актів, що регулюють суспільні відносини.

Законодавча влада — одна з гілок державної влади, головним призначенням якої є здійснення державної влади шляхом законотворення.

Засоби масової інформації — матеріальні та інші носії інформації, органи та організації, зареєстровані у встановленому законом порядку, які забезпечують публічне поширення друкованої та аудіовізуальної інформації.

Збори та мітинги — форма народовладдя, яка забезпечує реалізацію конституційних і політичних прав громадян.

Компроміс — угода, досягнена шляхом взаємних поступок.

Конкуренція — економічне суперництво між окремими товаровиробниками за задоволення своїх інтересів; суперництво між виробниками, посередниками і покупцями товарів за найвигідніші умови виробництва, реалізації та придбання їх.

Консенсус — домовленість за відсутності заперечень щодо сутнісних питань.

Конфлікт — зіткнення протилежних інтересів, думок, поглядів.

Культура — сукупність виробничих, суспільних і духовних досягнень людей.

Місцеве самоврядування — політично-правовий інститут народовладдя, через який здійснюється управління місцевими справами в низових адміністративно-територіальних одиницях шляхом самоорганізації жителів певної території за згодою і сприяння держави.

Народ — населення держави; форма національної й етнічної єдності. **Український народ** — усе населення Української держави.

Національні меншини — національні групи, відмінні від інших груп, зокрема від національної більшості, що мешкають на території суверенної держави.

Органи місцевого самоврядування — місцева рада, голова ради, органи самоорганізації населення тощо.

Парламент — вищий представницький орган державної влади у багатьох країнах, цілком або частково ґрунтований на виборних засадах.

Патріот — той, хто любить свою батьківщину, відданий своєму народові й готовий на жертви і подвиги заради них.

Патріотизм — любов до своєї батьківщини, відданість своєму народові, готовність йти на жертви і подвиги заради них.

Переговори — обговорення з метою з'ясування думок, настроїв сторін або укладання угоди.

Переконання — тверда впевненість у чомусь.

Пікетування — групове висловлення протесту проти певних дій або конкретних осіб.

Полеміка — суперечка під час обговорення якоїсь проблеми.

Політична партія — добровільна організація людей зі спільними ідеями (ідеологією) щодо мети і шляхів розвитку суспільства; організація, яка вибирає владу для реалізації своїх ідей.

Права людини — права особистості, громадянські, політичні й соціально-економічні права і свободи: право на життя, на

свободу і недоторканість особистості, на рівність усіх перед законом, право на працю, на соціальне забезпечення, на відпочинок, на освіту тощо.

Правила спілкування — порядок взаємодії між людьми.

Праця — діяльність людини, що має своїм призначенням створення матеріальних і духовних цінностей.

Преса — друковані періодичні видання (газети, часописи, бюлетені тощо).

Продукція — сукупність продуктів, яку виробляє підприємство, галузь або народне господарство держави.

Пропаганда — поширення й постійне, глибоке і докладне роз'яснення певних ідей, поглядів, знань.

Радіо — один із основних засобів масової інформації.

Свобода людини — відсутність політичного й економічного гноблення, утисків і обмежень у суспільно-політичному житті.

Сировина — видобутий або вироблений матеріал, призначений для подальшої обробки і виготовлення готової продукції.

Спілкування — взаємодія між людьми; в психології під спілкуванням розуміють процес взаємодії між людьми, під час якого відбуваються обмін діяльністю, інформацією, досвідом, уміннями і навичками, а також результатами діяльності.

Справедливість — соціальна оцінка існуючої системи соціальних відносин, сфери розподілу і формування доходів, зіставлення їх з оптимальними (ідеальними) принципами функціонування соціальних відносин.

Стереотип — часто повторюване, таке, що стало звичайним, загальноприйнятним, чого дотримуються, що наслідують у своїй діяльності; усталене, спрощене уявлення про щонебудь, яке індивід засвоює через освіту і культуру.

Страйк — організоване припинення роботи з метою задоволення, досягнення певних умов.

Судження — думка з певного приводу, погляд на щось.

Судова влада — система судових органів держави, що здійснює правосуддя.

Суперечка — висловлювання чогось або вчинок, спрямований проти когось або чогось.

Суперечливість — протиріччя.

Суспільна група — сукупність людей, пов'язаних взаємодією й поєднаних спільними інтересами і цілями.

Суспільство — виокремлена з природи система, яка становить історично змінювану форму життєдіяльності людей, сукупність усіх спільнот, соціальних верств і груп конкретної країни.

Телебачення — один із основних засобів масової інформації.

Толерантність — терпимість до чужих думок, вірувань і переконань.

Традиція — те, що одне покоління успадкувало від попередніх поколінь.

Умова — обставина, від якої щось залежить.

Упередження — хибна думка стосовно когось або чогось, наперед сформована без ознайомлення, та пов'язане з нею відповідн

Успішність — дія чи явище, супроводжуване успіхом.

Уточнюючі запитання — запитання, що концентрують увагу на сутнісному й підводять до головної проблеми.

Факт — справжня, невигадана подія, реальне явище.

Часопис — періодичне багатосторінкове друковане видання.